

SF-7431

Seat No. _____

Second Year B. A. Examination

March / April - 2006

Sanskrit : (Optional : Paper - II) - IV
(New Course)

काव्यप्रकाश-उल्लासाः-१-२-३-१०

Time : 3 Hours]

[Total Marks : 100

- १ नीचेनामांथी कोर्ष पशु यार सविस्तर समजवो : २०
1 Explain fully any **four** of the following : 20
- (१) श्री हर्षदिः धावकादीनामिव धनम् ।
(२) वाच्य एव वाक्यार्थ इत्यन्विताभिधानवादिनः ।
(३) सर्वेषां प्रायशोऽर्थानां व्यञ्जकत्वमपीष्यते ।
(४) एषा च विरोधबाधिनी न विरोधः ।
(५) अत्र स्फुटो न कश्चिदलंकारः ।
(६) तस्य काव्यस्योद्भवे निर्माणे समुल्लासे च हेतुः न हेतवः ।
(७) न चैषापह्नुतिः प्रकृताप्रकृतोभयनिष्ठस्य साम्यस्य..... ईह असंभवात् ।
- २ काव्यशास्त्रना संप्रदायो उपर सविस्तर नोध लभो. २०
2 Write a detailed note on काव्यशास्त्रस्य संप्रदाया. 20
- अथवा / OR
- २ भम्भटे दर्शावेला काव्यना प्रकारोनी समीक्षा करो. २०
2 Examine the types of काव्य according to मम्मट. 20
- ३ 'लक्षणा तेन षड्विधा' आ उक्ति सविस्तर समजवो. २०
3 Explain fully a statement लक्षणा तेन षड्विधा. 20
- अथवा / OR
- ३ भम्भटनी दृष्टिमे ब्रह्मानी रयना करतां कविनी रयना कर्ष रीते यडियाती छे ? २०
समजवो.
3 How the creation of a कवि is better than that of ब्रह्मा 20
according to मम्मट ?

SF-7431]

1

[Contd...

- ४ नीयेनामांथी कोई पशु बे उपर विवेचनात्मक नोध लखो : २०
4 Write critical notes on any **two** of the following : 20
- (१) आकांक्षा-योग्यता सन्निधि: ।
(२) अभिधामूला व्यञ्जना ।
(३) जात्यादि संकेतः ।
(४) अर्थापत्तिः ।
- ५ (अ) कोई पशु बे अलंकारो उदाहरण आपी समझवो : १०
5 (a) Explain any **two** अलंकार with examples : 10
- (१) दीपक ।
(२) स्वभावोक्ति ।
(३) विभावना ।
(४) रूपक ।
- ५ (ब) नीयेनामांथी कोई पशु बे अलंकारो ओणभावो : १०
5 (b) Explain any **two** Alankars : 10
- (१) क्व सूर्यप्रभवो वंशः क्व चाल्पविषया मतिः ।
तितीर्षुदुस्तरं मोहादुडुपेनास्मि सागरम् ॥
- (२) पाण्डुक्षामं वदनं सरसं तवालसं च वपुः ।
आवेदयति नितान्तं क्षेत्रियरोगं सखि हृदन्तः ॥
- (३) तवाहवे साहसकर्मशर्मणः करं कृपाणान्तिकमानिनीषतः ।
भयं परेषां विशरारुतामगुर्दधत्यवाते स्थिरतां हि पांसवः ॥
- (४) क्षीणः क्षीणोऽपि शशी भूयो भूयोऽभिवर्धते नित्यम् ।
विरम प्रसीद सुन्दरि यौवनमनिवर्ति यातं तु ॥